

Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu akinik assersuussineq

Aallaqqaasiut

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqissaartarfiup Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu atuisartunut akit qaffasissusiisa assigiinngissutaannik assersuusiorsimavoq. Akinik assersuussineq Danmark Statistikimit suliarineqarsimavoq Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqissaartarfik suleqatigalugu, suliami Danmarkimi Kalaallillu Nunaanni juli 2014-mi akit sanilliunneqarput. Uani allaaserineqarput periuseq suliallu inerneru.

Akit assersuunnerisa inernerat

Inuit nammineq atuinerinut *inuussutissat kiffartuussinerillu* ataatsimut inerneru suliarineqarsimapput, nioqqutissat pingaarnerit aqqaneq marlunnut agguataarneqarsimallutik. Inernerisa takutippaat, Kalaallit Nunaanni akit qaffasinneri katillugit Danmarkimi akinut 2,4 procentinik qaffasinnerusoq. Suleriaaseq malillugu isumaqarpoq akit qaffasissusiat agguaqatigiissinerat Nunatsinni Danmarkimilu assigiingajatoq.

**Tabel 1. 2014-mi juulimi Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu akinut
assersuussineq**

	Danmarkimi uuttuutit	Kalaallit Nunaanni uuttuutit	Akigitat inissisimaffiik naleqqersuut DK=100
0 Inuussutissat kiffartuussinerillu ataatsimut	100,00	100,00	102,4
1 Nerisassat imigassallu aalakoornartunik akoqanngitsut	11,67	21,13	119,5
2 Imigassat aalakoornartut tupallu	3,79	12,77	168,4
3 Atisat isikkatigullu atukkat	4,88	3,72	98,3
4 Ineqarneq, imeq, inaallagiak, gassi, il.il.	30,63	24,27	84,1
5 Inigisami atortut pissarsiat	5,17	2,66	121,4
6 Peqqinnissaqarfik	2,85	0,22	112,5
7 Assartuineq angallassinertu	12,94	7,90	102,0
8 Attaveqatigiinneq	1,85	3,10	180,7
9 Sunngiffik aamma piorsarsimassuseq	10,49	8,97	121,3
10 Ilinniartitaaneq	0,89	0,09	40,1
11 Neriniartarfiit akunnittarfiillu	5,34	6,45	108,4
12 Nioqqutissat alat, sullisinerillu alat	9,50	8,72	74,3

Najoqutaq: <http://bank.stat.gl/pmpli>

Nioqqutissani pingaarnerni ataasiakkaani akit assigiinngissutaat

Nioqqutissani pingaarnerni aqqaneq marlunni akit inissisimanerisa qaffasissusaat assigiinngitsorujussuupput. *Imigassat aalakoornartullit tupallu* akiisa qaffasissusiat Kalaallit Nunaanni 68,4 %-mik Danmarkimi akinut

sanilliullugu qaffasinnerupput, *Attaveqaqatigiinnermilu* akit Kalaallit Nunaanni Danmarkimiit 80,7 %-mik qaffasinneruvoq. Paarlattuanik *ineqarneq, imeq, innaallagiak, gassi il.il.* Kalaallit Nunaanni 15,9 %-mik Danmarkimut naleqqiullugit appasinnerupput aamma nioqqutissat allat, sullisinerillu allat Kalaallit Nunaanni 25,7 %-mik Danmarkimut naleqqiullugit appasinnerupput.

Akit ataatsimut qaffasissusaanut aamma akit assigiinngissusaanut nioqqutissanut pingaarnernut ataasiakkaanut uuttuut pingaaruteqarpoq. Akitigut assigiinngissutsip ataatsimut akit qaffasissusiisa assigiinngissutaannut qanoq pingaaruteqarnerinut uuttuutit aalajangiisuusarpur. *Ineqarneq, imeq, innaallagiak, gassi il.il.* tassuunakut pingaaruteqartorujussuupput, taakku uuttuutaasa Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu pingaaruteqarnerat pissutaalluni. Paarlattuanik *ilinniagaqarneq* uuttuutit pingaartinneqarpianngilaq, *ilinniagaqarneq* amerlasuutigit pisortanit akilerneqartarmat, taanna Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu atuuppoq, taamaammat *ilinniagaqarneq* inuit namminneq atuinerannut sanilliullugu initorpianngilaq.

Nioqqutissat ataasiakkaat uuttuutitigut annertuumik pingaartinneqartut aamma akimikkut inissisimanerat Kalaallit Nunaanni 5 %-mik Danmarkimut sanilliullugu qaffasinnerunngikkunik annertunerusumik akeqarput. Inuussutissat tassani *Neqit, Imigassiat aalakoornartortaqqanngitsut mineralvandit, sodavandit aamma safti. Imigassat aalakoornartullit, Tupat,* assartuinermi kiffartuussinerit, *attaveqaqatigiinnermi* kiffartuussinerit, tusarnaagassanik isiginnaagassanik aamma assiliinermi atortussat aamma qarasaasiakkut atortut, sunngiffimmi sammisanut atatillugu il.il. *sunngiffimmi kiffartuussinerit timersorneq, neriniartarfiit, cafeet, kantiinat il.il. aamma Imminut isumagineri atortut allat* ilaapput.

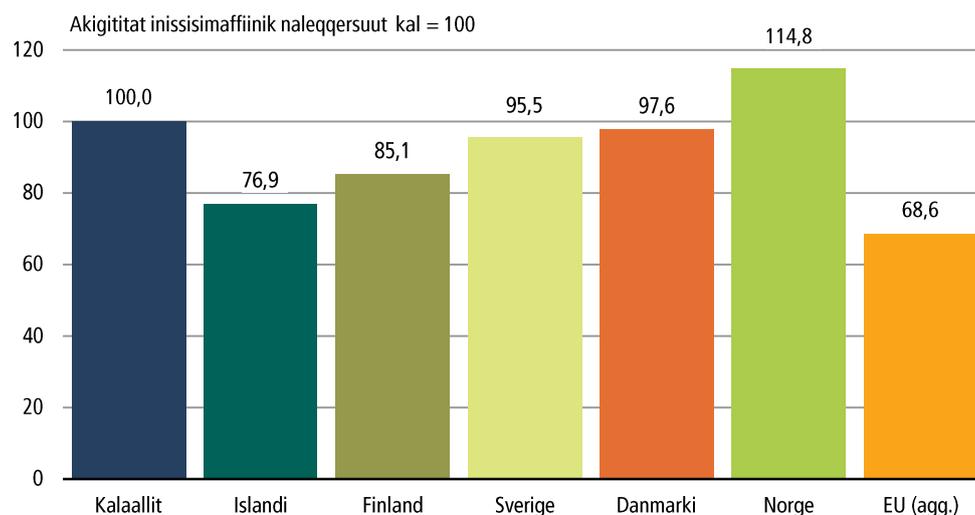
Nioqqutissat annertuumik uuttuutitigut pingaarutillit akimikkullu 5 %-mik annirusumilluunniit Kalaallit Nunaanni Danmarkimut sanilliullugu appasinnerusut tassaapput, *aalisakkat, ineqarnermut akiliut, imeq, ikummatissaq, innaallagiaqarneq, gassi kiassarnerlu, inuit namminneq assartuutini ingerlatsineri, sillimmasinerit aamma kiffartuussinerit allat aningaasaqarnikkullu kiffartuussinerit* ilanngullugit.

Saqqummiussap matuma naggataani nioqqutissani ataasiakkaani akit inissisimanerinit naatsorsuutit suliarineqarsimapput, uani akitigut inissisimanermit naleqqersuutit tabeli 1-mi erseqqinnerusumik nassuiarneqarpoq.

Nunanut allanut akinik sanilliussineq

Misissuinermit periuseq atorpeqartoq, aamma nunani allani akitigut inissisimaffinnut sanilliussinissamut atorpeqarsinnaavoq. Takussutissiaq 1-mi nunani toqqarneqarsimasuni EU-milu agguaqatigiissitsinermit Kalaallit Nunaanni akitigut inissisimanermit sanilliullugu atorpeqarpoq. Kalaallit Nunaat uani akigititanut naleqqersuutit = 100-iusutut naatsorsorneqarsimavoq.

Takussutissiaq 1. Nunani qinerneqarsimasuni atuisartunut akigititat inissisimaneri Kalaallit Nunaannut sanilliunneqarput.

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/prmpli> og Eurostat [prc_ppp_ind 2013](http://prc_ppp_ind_2013), purchasing power parities (PPP), price level indices.

Titartakkap takutippaa Sverigemi akit qaffasissusaata naleqqersuutaa Kalaallit Nunaannut naleqqiullugu nunatsinni akit qaffasissusaannit 95,5-iusoq, tassa Kalaallit Nunaannut naleqqiullugu Sverigemi akigitinneqartut 4,5%-mik appasinnerupput. Norgemi akigitinneqartut qaffasissusaata naleqqersuutaa Kalaallit Nunaanni akigitinneqartuniit 114,8-nik naleqqersorneqarpoq, tassa ima isumaqarpoq Norgemi akit Kalaallit Nunaanniit 14,8 %-nik qaffasinnerullutik. Nunani avannarlerni nunat sinneri nalinginnaasumik Kalaallit Nunaanniit akigititatigut appasinnerusumik inissimapput, Norge eqqaassanngikkaanni.¹

Akit imminnut assersuunneqarnerisa siunertaa

Misissuinerimi siunertaavoq Kalaallit Nunaanni inuit namminneq atuinerisa Danmarkimi taamaaqataannik akitigut inissisimaneri imminnut assersuunnissaat. Nunanut taakkununga marlunnut nioqqutissat qinerneqarsimasut kiffartuussinerillu akitigut inissisimaneri imminnut sanilliullugit suliarineqarsimapput. Kiffartuussinerit nioqqutissallu imminnut assersuunneqaraangata, pinngitsooratik assigeeqqissaartussaapput imaluunniit pitsaassusaat assigiissalluni, aamma ajornanngippat nunani pineqartuni inuit namminneq atuinerinut takussusiinnaassallutik.

Akit imminnut assersuunneqarnerini pingaarnertut tunngaviit

Nioqqutissat ataasiakkaat kiffartuussinermilu nioqqutissianik ataatsimoortunik naatsorsuinerimi periuseq EU-p Eurostat-iata naatsorsueqqissaarnermi allaffiata nunat akornanni akinik assersuinerimi atortagaata assinga atorineqarsimavoq, taannalu aamma nunani tamalaani allani atorineqartarpoq. Atuinermut uuttuutit, inuit namminneq atuinerisa naatsorsorneqarnerinut atorineqarsimasut, uuttuutaapput atuisartunut akit naleqqersuiffiginerini atorineqartartut, aamma nuna tamakkerlugu

¹ Peqqinnissaqarfik, ilinniarneq aamma inunnik isumaginninneq (tassani meeqqanik paaqqinninneq) nunani allani akit qaffasissusiisa assigiinginnerannik naatsorsueriaatsimut nikingavoq, tamanna pingaaruteqarsinnaavoq, Kalaallit Nunaanni akip ataatsimut qaffasissusia agguaqatigiissillugu Danmarkimuunngitsoq nunanulli allanut assersuunnissaa.

² Nunani allani akit imminnut sanilliunneqarnerisa naatsorneqarneri Eurostat 2013 akinik imminnut sanilliussineq (ppp) atorlugu suliarineqarsimavoq, tassani Danmarki nunat avannarlit sinnerinut EU-milu akit inissisimanerintu akunnermiliuttuulluni.

naatsorsuutini inuit namminneq atuinerisa naatsorsorneqarnerini atorneqartartoq.

Akit imminnut assersuunneqarnerisa annertussusiat

Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu nioqqutissat kiffartuussinerillu akii, pingaarnertut akit pillugit paasissutissianit tiguneqarsimapput. Akit ulloq 1. juli 2014-mi naatsorsorneqarsimapput. Kingusinnerusukkulli aggustip qaammataani Danmarkimut Kalaallit Nunaannullu akit ilassutissaannik aallertoqarsimavoq. Ataani misissuinerup annertussusaa takuneqarsinnaavoq.

Tabel 2. Uuttuutini nioqqutissat amerlassusaat, nioqqutissat ataasiakkaat kiffartuussinerit akillu

	Uuttuutitut pingaarutillit	Nioqqutissat ataasiakkaat kiffartuussinerillu	Akit (prispar)
Akit qaffasissusaannut naleqqersuut, annertussuseq	105	1.078	1.318

Atuisartunut akit naatsorsuinermit atorneqartussanngorlugit pissarsiarineqarsimasut, Danmarkimi Kalaallit Nunaanilu tamakkiisumik atuupput, akit assigiimmata atuisunut akit pillugit kisitsisit atorlugit nassuiaasiormi atorneqartut. Nioqqutissat ataasiakkaat naatsorsornerini nuna tamakkerlugu akit agguaqatigiissinneri tunngavigalugit suliarineqarput. Tassanilu innaallagissamut, imermut kiassarermullu, meeqqanut inuusuttunullu paaqqinnittarfinnut akiliutit aamma ineqarnermut akiliutit atuuttut pineqarput. Tamatumalu kingorna akigititat taamaaqataat Danmarkimi akigititanut naatsorsuinermit assersuunneqarput.

Nioqqutissat ataasiakkaat kiffartuussinerillu akiini, Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu nioqqutissap imaluunniit akilernerani annertoourjussuarmik assigiinngissuteqartuni, soorlu nakorsaatit, kigutilerisumukarneq, chartererluni angalanerit, ilinniartitsineq aamma umiatsiamik/ikaartaammik ilaasunik angallassinermi, periutsit assigiinngitsut atorneqarsimapput, taamaaliornikkut akit imminnut assersuunneqarsinnaalersillugit. Periaaseq pillugu allaserisaq Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani aaneqarsinnaavoq.

Akit imminnut assersuunneqarnissaannut tunngaviusut, tassaapput atuisup akilertagai. Tassa imaappoq, Kalaallit Nunaanni atuisut tamakkiisumik akilertagaat akitsuutit ilanngullugit eqqartorneqarput aamma Danmarkimi akitsuutit momsilu ilanngullugit eqqartorneqarlutik.

Atuisartunut akigititat inissisimanerisa naatsorsorneqarneri (akit imminnut assersuunneqarneri)

Akit imminnut assersuunneqarnerinik naatsorsuineq immikkortunut tallimanut agguataarneqarsinnaavoq. Ataani naatsumik naatsorsuinermit periuseq nassuiarneqarpoq.

Imikkortoq siulleq tassaavoq Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu nioqqutissat ataasiakkaat kiffartuussinerillu agguaqatigiissinnerisa naatsorsornerat, akit pineqartut katersoreernerisigut.

Immikkortup aappaani nioqqutissat tamarmiusut kiffartuussinerillu (akit naleqqiussat), Kalaallit Nunaanni nioqqutissat ataasiakkaat kiffartuussinerillu agguaqatigiissinnerinut tunngasut, Danmarkimilu inoqqutissat kiffartuussinerillu assigissaasa akiisa agguaqatigiissinneri.

Immikkortup pingajuanni akit allanut sanilliusat uuttortagassanut agguaqatigiissitat naatsorsorneqarput, nioqqutissanut ataatsimoortunut atatinneqartut (naligiissitat). Tabeli 3 takuuk, pingaarnertut nioqqutissat immikkoortiterinerinut tunngasut pillugit sukumiinerusumik erseqqissaatigisaq.

Nioqqutissanut ataatsimoortunut pingaarnertut akit naleqqersuutaat immikkoortup sisamaanni naatsorsorneqarpoq, nioqqutissat ataatsimoortut agguaqatigiissinnerinut uuttuutitut. Kalaallit Danmarkimillu uuttuutaat Atuisunut akigititamut naleqqersuutit atorlugit. Tamassuma kinguneraa, nioqqutissat pingaarnertut ataatsimoortitat marlunnik naleqqersuuserlugit naatsorsornissaat.

Immikkoortumi kingullermi ataatsimut naligiissitat naatsorsorneqarput, nunatsinni Danmarkimilu akinut naligiissitat uuttortagassat agguaqatigiissitsineri malillugit. Tamassuma naatsorsueriaatsip qularnaarpaa, akit assersuunnerat Nunatsinni Danmarkimilu inuit nammineq atugaasa assigiinngitsumik katiternerat sillimaffigalugu.

Naatsorsuineq Danmarks Statistikimit suliarineqartoq, periuseq nunat assigiingitsut akornanni aamma akit imminnut assersuunneqarnerini atorineqartartoq assigaa.

Paasissutissat allat

Akit imminnut assersuunneqarneri aamma Kisitsisaataasivimmi saqqummersinneqarput.

Tabeli 3. Akit inissisimaffiinik nalileeriaaseq (DK = 100) nioqutissat akii juli 2014-imeersut

	Danmarkimi uuttuutit	Kalaallit Nunaanni uuttuutit	Akigititat inissisimaffiinik naleqqersuut (DK=100)
00. Inuusutissat kiffartuussinerillu ataatsimut	100,00	100,00	102,4
01. Nerisassat imigassallu aalakoornartunik akoqanngitsut	11,67	21,13	119,5
01.1 Inuusutissat il.il.	10,25	17,30	116,3
01.1.1 Iffiukkat karrinillu nioqutissiat	1,57	1,86	124,6
01.1.2 Neqit, neqinik nioqutissiat	2,42	5,56	121,1
01.1.3 Aalisakkat	0,48	4,45	82,3
01.1.4 Immuk, immuup qalippernera, immussuaq, manniit	1,65	1,60	122,5
01.1.5 Punneq, margariina il.il.	0,33	0,24	126,7
01.1.6 Paarnat	0,84	0,48	132,3
01.1.7 Naatitat	1,06	0,76	148,2
01.1.8 Sukkut mamakujuttullu il.il.	1,38	1,62	116,6
01.1.9 Inuusutissat allat	0,52	0,73	129,0
01.2 Imigassallu aalakoornartunik akoqanngitsut	1,42	3,83	138,8
01.2.1 Kaffi, te il.il.	0,49	0,35	121,8
01.2.2 Sodavandi aamma paarnap issera	0,93	3,47	143,8
02. Imigassat aalakoornartut tupallu	3,79	12,77	168,4
02.1 Imigassaq aalakoornartuq	1,75	6,90	224,2
02.2 Tupa	2,03	5,86	126,2
03. Atisat isikkatigullu atukkat	4,88	3,72	98,3
03.1 Atisat, nioqutissallu allat atisanut atorpeqartartut	4,01	3,29	98,2
03.2 Isikkatigut atukkat	0,87	0,44	98,6
04. Ineqarneq, imeq, inaallagiak, gassi, ikummatissallu allat	30,63	24,27	84,1
04.1 Ineqarnermut akiliutit	21,89	15,30	90,4
04.4 Imeq	2,41	1,37	56,4
04.5 Ikummatissaq, innaallagiak, gassi kiassarnerlu	6,33	7,60	77,4
05. Inigisami atortut pissarsiat	5,17	2,66	121,4
05.1 Pisattat ineqarnermilu atortut, natersuit il.il.	1,95	0,89	131,6
05.2 Annoraamerngit inigisami atorpeqartartut	0,43	0,14	118,9
05.3 Inoqutigiinni atortut taakkualu iluarsarneri	1,01	0,53	130,7
05.4 Immiartorfiit, nerinermit atortut, inoqutigiinnilu sakkut	0,57	0,32	93,4
05.5 Illumut naatsiivimmullu sakkut atortussallu	0,44	0,22	107,2
05.6 Nalinginnaasumik illumi atuinermut nioqutissat kiffartuussinerillu	0,76	0,56	120,3
06. Peqqissuseq	2,85	0,22	112,5
06.1 Nakorsaatit	1,19	0,07	107,3
06.2 Ornigunnerinnakkut suliaritinneq	1,66	0,15	115,7
07. Assartuineq	12,94	7,90	102,0
07.1 Qamutininik pisineq	4,91	1,54	97,1
07.2 Inunnik assartuissutinik ingerlatsineq	6,65	1,07	82,6
07.3 Assartuinermit kiffartuussinerit	1,38	5,29	126,8
08. Attaveqaqatigiinneq	1,85	3,10	180,7
08.1 Porto	0,06	0,11	99,4
08.2 Attaveqaqatigiinnermit atortut	0,23	0,39	114,5
08.3 Attaveqaqatigiinnermit kiffartuussinerit	1,56	2,60	198,8
09. Sunngiffik aamma piorsarsimassuseq	10,49	8,97	121,3
09.1 Tusarnaagassat isiginnaagassallu aamma assiliinermit atortut qarasaasiaqarnermilu atortut	2,06	1,02	115,3
09.2 Sunngiffimmu kultuurimullu atatillugu atuinermi iluaqutissat allat annertunerusut	0,37	1,38	91,2
09.3 Sunngiffimmi, naatsiiveqarnermit uumasuteqarnermilu atortut allat	2,24	0,97	110,1
09.4 Sunngiffimmu timersornermullu atatillugu kiffartuussinerit	3,56	4,06	111,0
09.5 Aviisit, atuakkat allallu pappiaqqanik sanaat	1,26	0,52	114,9
09.6 Charterimik angalanerit	1,00	1,02	110,8
10. Ilinniartitsineq	0,89	0,09	40,1
10.1 Ilinniartitsineq	0,89	0,09	40,1
11. Neriniartarfiit akunnittarfiillu	5,34	6,45	108,4
11.1 Neriniartarfiit, cafeet, kantiinat il.il.	5,02	4,66	105,5
11.2 Unnuinerit, hotelit	0,32	1,80	124,7
12. Nioqutissat allat, sullisinerillu allat	9,50	8,72	74,3
12.1 Imminut isumagineq	2,06	1,37	117,9
12.3 Inuit pigisaat allat	0,61	0,15	99,2
12.4 Ullukku paaqqinnittarfiit inunnillu isumaginninneq	1,90	1,67	40,8
12.5 Sillimmasiinerit	2,51	2,38	84,0
12.6-7 Kiffartuussinerit allat aningaasaqarnikkut sullisinerit ilanngullugit	2,42	3,15	70,8

Ilisamaatinut nassuiaatit:

... Paasissutissat pigineqanngillat

.. Paasissutissat nalunaarsussallugit qularnarpallaarput mianersuuttariaqarpulluunniit

. Suliap pissusia tunngavigalugu kisitsisit saqqummersinneqarsinnaanngillat

0 Uttuutigineqartup affaanit minneruvoq

- Nul

* Kisitsisaagallartoq kisitsilluunniit eqqoriarneqartoq

Saaffiginnittoqarsinnaavoq

Daniel Schütt

E-mail: dasc@stat.gl

Akit

Naatsorsueqqissaartarfik

Postboks 1025, 3900 Nuuk

Tlf.+299 34 57 70- Fax +299 34 57 90

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

